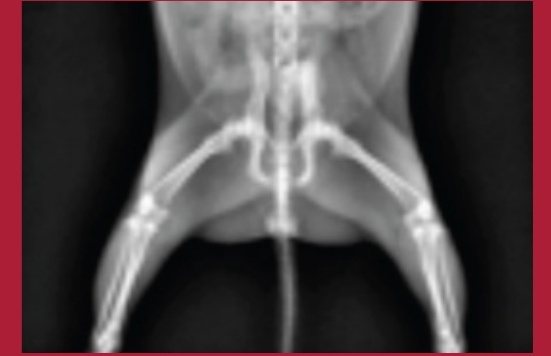

2016
Antinol.

Case Study Contest

รายงานสัตว์ป่วย
การรักษาภาวะ
ไม่ใช้ขาหลังในแพร์รี่ด็อก
ด้วยการฝังเข็มและ
PCSO-524® (Antinol®)

สพ.ญ.วรินดา สมฤทธิ์
โรงพยาบาลสัตว์แอนิมอลสเปซ
141/1 ถนนพุดคอมทาสาย 2
ศาลาธรรมสพน์ ทวีวัฒนา
กรุงเทพฯ 10170

บทคัดย่อ (Abstract)

แพร์รี่ด็อกได้รับอุบัติเหตุตกจากที่สูงได้รับการรักษาเป็นเวลา 2 อาทิตย์ด้วย steroid และ Vitamin B และไม่มีการตอบสนองต่อการรักษา ถูกนำมารักษาด้วยแพทย์ทางเลือก คือการฝังเข็มเนื่องจากแพร์รี่ด็อกไม่ยินยอมกับการจับบังคับเป็นระยะเวลานานจึงเลือกใช้ PCSO-524® (Antinol®) มาช่วยเสริมฤทธิ์ลดปวดและซ่อมแซมเซลล์ประสาทที่บาดเจ็บ หลังทำการรักษาเป็นเวลา 1 เดือนผลการตอบสนองการรักษาดีมากโดยที่ reflex ที่หายไป กลับมาเกือบเป็นปกติ รวมถึง สัตว์สามารถยืนใน normal position และแสดงออกทาง พฤติกรรมตามธรรมชาติได้เกือบปกติ

คำสำคัญ (Keywords):

แพร์รี่ด็อก, ฝังเข็ม, อัมพาต, Antinol®, PCSO-524®

ประวัติสัตว์ป่วย (History)

แพร์รี่ด็อก อายุ 7 เดือน เพศผู้ น้ำหนัก 820 g เลี้ยงอยู่ในบ้าน ได้รับอุบัติเหตุตกจากที่สูง ประมาณ 3 เมตร เข้ามารักษาด้วยอาการขาหลังอ่อนแรง การวินิจฉัยด้วยภาพถ่าย X-ray ไม่พบความผิดปกติใดๆของกระดูกสันหลังและกระดูกขาหลังสัตวแพทย์จึงได้ทำการรักษาด้วย steroid และ vitamin B หลังการรักษา 2 อาทิตย์ไม่มีการตอบสนองใดๆที่ดีขึ้น จึงส่งตัว มาเพื่อรับการรักษาทางเลือก

ผลการตรวจร่างกาย (Physical examination)

แพร์รี่ด็อก ยังร่าเริงเป็นปกติดี การรับประทานอาหารปกติเสียงหัวใจ เสียงปอดพบว่าปกติและไม่พบภาวะขาดน้ำ เดินด้วยการลากขาหลังตลอดเวลา ไม่สามารถพิงงขาด้วยตัวเองได้ ไม่สามารถยกตัวมาขึ้นด้วยสองข้างหลังได้ การขยับถ่ายอุจจาระยังคงปกติ แต่มีปัญหาของอาการดีไฮเดรตและมึนงงบางครั้ง ไม่เป็นตลอดเวลา ไม่พบอาการเจ็บตลอดแนวของกระดูกสันหลัง ปลายเท้าทั้งสองขาหลังเย็นและซีดแต่ยังสามารถขยับหางได้ปกติ Proprioceptive reflex Negative, Withdrawal reflex Negative, Anal reflex negative, Hindlimb muscle atrophy และน้ำหนักลดลงอย่างรวดเร็ว จาก 830 g เป็น 650 g ภายในเวลา 2 อาทิตย์ BCS 2.5/5

แผนการรักษา (Treatment plan)

รักษาด้วยการฝังเข็มทั้ง Dry needle acupuncture & electro-acupuncture ร่วมกับ PCSO-524® (Antinol®) 1 เม็ดวันละ 1 ครั้ง

จุดที่เลือกใช้เป็นหลักคือ BL -21, BL-23, BL-25, BL-26, BL-40, BL-62, BL-65 และ Bai-Hui ซึ่งในแต่ละอาทิตย์จะเลือกจุด Dry needle acupuncture และ electro-acupuncture แตกต่างกันไป จุดที่เลือกใช้ส่วนมากจะอยู่ตามแนวของ Thoracolumbar vertebrae ซึ่งเป็นช่วงที่คาดว่าจะเกิด lesion เพื่อหวังผลการรักษาหลักคือลดปวดและกระตุ้นการสื่อประสาท โดยทำการฝังเข็มเพียงแค่ 5-10 นาที เนื่องจากแพร์รี่ด็อกไม่ยินยอมให้จับบังคับเพื่ออยู่นิ่งได้นาน

ผลการรักษา (Outcome)

ภายหลังการรักษาครั้งที่สอง (Day 14) เจ้าของเริ่มสังเกตถึงความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นจากการที่แพร์รี่ด็อกมีการเดินลากขาหลังน้อยลง สามารถยืนสองขาในท่ายืนปกติได้ ส่วนการตรวจ reflex ที่โรงพยาบาลนั้นเริ่มมีกลับมาแต่การตอบสนองยังคงค่อนข้างช้า

หลังการรักษาครั้งที่ 3 (Day 21) พบว่าแพร์รี่ด็อกมีอาการที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน เจ้าของแจ้งว่าขณะอยู่ที่บ้านแทบจะไม่พบการลากเท้าขณะเดินเลย แต่เมื่อตรวจการเดินที่โรงพยาบาลยังพบการเดินลากเท้าอยู่บ้างเล็กน้อย ไม่พบการยกสะโพกขณะเดิน และพบการก้าวขาหลังซ้ายขณะที่วิ่งเท่านั้น reflex กลับมาเป็นปกติแทบทั้งหมด ยกเว้น anal reflex ที่ยังไม่พบ สัตว์สามารถคุมการปัสสาวะได้เป็นปกติ รวมถึงสามารถยกตัวเพื่อจะมานั่งด้วยสองขาหลังได้แล้วแต่ยังต้องมีคนหรือกรงเป็นที่ยึดเหนี่ยว ขณะยกตัว muscle tone ของส่วนสะโพกและขาหลังเริ่มกลับมามากขึ้นเมื่อเทียบกับอาการรักษาครั้งที่ 2

ตาราง 1 แสดงผลการรักษาตามระยะเวลาที่ได้รับการรักษา

วันที่เข้ารับ การรักษา	Day 0	Day 7	Day 14	Day 21	Day 28
น้ำหนัก	650	710	760	830	840
การลากขาขณะเดิน	9/10	9/10	7/10	3/10	3/10
Proprioceptive	-	-	+/-	+	+
Withdrawal	-	-	+/-	+	+
Superficial pain	+	+	+	+	+
Muscle atrophy	7/10	7/10	5/10	3/10	2/10
ซีโหล	+	+	+	-	-
การยกตัว	-	-	-	+	+
การยกส่วนท้าย	-	-	-	-	-
การก้าวขา	-	-	-	+/-	+/-

***หมายเหตุ

การลากขาขณะเดิน = ลักษณะขาหลังที่ปล่อยเหยียดหันปลายเท้าไปทางด้านหลัง แบ่งเกรดความรุนแรงจากความสามารถในการวางเท้าและขาหลังใน position ปกติตามสายพันธุ์

ซีโหล = อาการซีโหลขณะหลับ รวมถึงอาการซีโหลที่เจ้าของพบเจอตอนอยู่ที่บ้าน สอบถามจากการซักประวัติเจ้าของ

การยกตัว = การยกส่วนอกและลำตัวเพื่อยืนด้วยสองขาหลัง เป็นพฤติกรรมตามธรรมชาติของสายพันธุ์

การยกส่วนท้าย = การยกส่วนสะโพกขึ้นขณะก้าวเดิน

การก้าวขา = การก้าวขาหลังเพื่อช่วยในการเคลื่อนที่ไปของขาหน้า

อภิปราย (Discussion)

เนื่องจากไม่พบความผิดปกติใดๆจากภาพถ่ายรังสีวิทยา จึงไม่อาจจะ final diagnosis ถึงสาเหตุของภาวะอัมพาตขาหลังของสัตว์ได้ และเจ้าของไม่ต้องการที่จะวินิจฉัยเพิ่มเติมเพื่อระบุตำแหน่งของความผิดปกติ จึงคาดการณ์ว่าน่าจะมีสาเหตุผิดปกติเกิดขึ้นที่ไขสันหลังที่ค่อนข้างรุนแรงจากอาการที่สัตว์แสดงออกมา

ความผิดปกติของระบบประสาทมักจะก่อให้เกิดความเจ็บปวดของระบบประสาทและการส่งกระแสประสาทที่ไม่สมบูรณ์ การรักษาด้วยการฝังเข็มผลการรักษาหลักคือการลดอาการเจ็บปวดโดยการกระตุ้นให้เกิดการหลั่งของสารสื่อประสาทกลุ่ม enkephalin, beta-endorphin and endomorphin ซึ่งถือเป็น natural pain killing และอีกผลการรักษาที่ต้องการคือ restore normal transmission of nerve impulse แต่วิธีการที่การฝังเข็มไปกระตุ้นระบบประสาทนั้นยังไม่ชัดเจนว่ากระตุ้นอย่างไร ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ทั้ง ad resistance & enhances electrical activity of injured tissue, promoting healing and axonal regrowth รวมถึง กระตุ้น opioid peptide, serotonin และ gamma-aminobutyric acid ซึ่งถือว่าเป็นสารสื่อประสาทที่สำคัญ รวมถึงการฝังเข็มยังช่วยกระตุ้นให้เกิด vasodilation อีกด้วย

เนื่องจากแพริรี่ด็อกเป็นสัตว์ที่บังคับให้อยู่นิ่งนานๆได้ยากทำให้ผลของการรักษาด้วยการฝังเข็มที่ใช้เวลาการรักษาต่อครั้งน้อย คือ 5 - 10 นาที อาจจะไม่มีประสิทธิภาพดีเหมือนกับสุนัขและแมว จึงเลือกใช้ PCSO-524® (Antinol®) มาเพื่อเสริมฤทธิ์ลดปวดและกระตุ้นการซ่อมแซมของระบบประสาทที่เสียหาย เพราะ PCSO-524® (Antinol®) มีองค์ประกอบหลักคือ omega-3 ที่มีความสามารถเป็น natural pain killing, neuroprotective effect และ pro-regenerative effect after peripheral nerve injury และไม่ได้มีผลข้างเคียงต่ออวัยวะส่วนอื่นของร่างกาย จึงเลือกนำมาใช้เพื่อหวังว่าจะไม่ไปรบกวนการทำงานของการทำงานของฝังเข็ม เหมือนการใช้ยาลดปวดกลุ่ม steroid ที่อาจจะมีผลยับยั้งการหลั่งของ endogenous opioid peptide

สรุป (Conclusion)

จากผลการรักษาโดยการฝังเข็มร่วมกับ PCSO-524® (Antinol®) วันละ 1 ครั้งนั้นให้ผลการรักษาเป็นที่น่าพึงพอใจเป็นอย่างมาก โดยหลังการรักษา 1 เดือน reflex สามารถกลับมาปกติเกือบทั้งหมด อีกทั้งน้ำหนักของสัตว์ และ muscle tone ก็กลับมาอยู่ในเกณฑ์ปกติ ซึ่งน่าจะเป็นผลของการใช้ยาที่ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

1. Allen M. Veterinary Acupuncture Ancient Art to Modern Medicine. 2nded. Colorado. Elsevier Inc. 2001.
2. Oliver JE. Handbook of Veterinary neurology. 2nded. Philadelphia. Elsevier Inc. 1987.
3. Ding- Zong W. Acupuncture and neurophysiology. Clinical Neurology and Neurosurgery 1990; 92: 13-25
4. Huisheng Xie, Vanessa Preast. Xie's veterinary acupuncture. 1sted. Iowa, Blackwell Publishing. 2007.

รูปภาพประกอบ

รูปที่ 1 แสดงท่ายืนด้วยสองขาหลัง ซึ่งถือเป็นการแสดงออกตามธรรมชาติของสายพันธุ์

รูปที่ 2 แสดงภาพถ่ายทางรังสีวิทยาในท่า Ventrodorsal และ Lateral Positon

2016
Antinol®
Case
Study
Contest

3rd Winning
Awards

Vetz Petz
Antinol®

2016
Antinol®

Case Study Contest

